

Stichting Reclame Code

Ter attentie van de Reclame Code Commissie

Postbus 75684

1070 AR Amsterdam

Amsterdam, 16 juli 2015

Geachte leden van de RCC,

Hieronder treft u een klacht aan inzake aanprijzingen, gedaan door de PvdA (Partij van de Arbeid) op de website en in het partijprogramma van de PvdA en via zogenaamde Verkiezingswijzers. In deze aanprijzingen stelt de PvdA, zonder voorbehoud, dat zij vóór het afschaffen van de 'plezierjacht' is. Op 1 juli 2015 heeft de PvdA echter voor amendement nummer 107 bij het voorstel voor de Wet natuurbescherming gestemd waardoor de 'plezierjacht' toegestaan blijft. Hoewel het natuurlijk een precedent zou scheppen als politieke partijen een "berisping" zouden krijgen als ze zich niet aan hun beloften c.q. aanprijzingen houden, is het in het geval van de plezierjacht evident dat het gaat om aanprijzingen met een misleidend karakter.

Hieronder treft u de motivatie aan.

De Stichting Dier&Recht is een ANBI, een algemeen nut beogende instelling.

Ondergetekende is bevoegd namens de stichting te handelen.

Mochten er vragen zijn, dan ben ik bereikbaar via 06 26 67 68 68 en via

Hans@dierenrecht.nl.

Hans Baaij

Stichting Dier&Recht

Klacht

Inleiding

Op 1 juli 2015 werd in de Tweede Kamer een nieuwe wet aangenomen, de Wet natuurbescherming, met daarin o.a. als uitkomst dat de 'plezierjacht' op een aantal diersoorten toegestaan blijft. Het gaat om de diersoorten: duif, fazant, haas, konijn en wilde eend. Voor deze jacht bestaat buiten het plezier dat de jagers er aan beleven, geen zakelijke of economische noodzaak, vandaar de naam 'plezierjacht'.

Deze lijst is dezelfde als die in 1997 is vastgesteld. Ook toen is daar veel discussie over geweest. De lijst heette toen de wildlijst. Allen de patrijs is van de lijst geschrapt omdat de aantallen minimaal zijn geworden.

Standpunt PvdA over de 'plezierjacht' in het recente verleden

In cursief telkens de letterlijke aanprijzingen zoals gedaan door de PvdA.

In het laatste landelijke Verkiezingsprogramma van de PvdA uit 2012 staat op blz. 54:

"Dierenwelzijn: Dit gaan we doen: De plezierjacht moet worden verboden." **Productie 1**

Ook staat in dit Verkiezingsprogramma (blz. 51):

"Natuur voor iedereen: Dit gaan we doen: Er komt een nieuwe Wet Mooi Nederland, volgens de lijnen van het initiatiefwetsvoorstel dat de PvdA samen met D66 en GroenLinks heeft ingediend." Het Initiatiefwetsvoorstel Mooi Nederland (**productie 2**), in maart 2013 gewijzigd in een initiatiefnota, bevat de volgende passage: *Jacht is geen sport, maar een middel dat alleen indien nodig op professionele wijze, wordt ingezet in het kader van schadebestrijding en duurzaam populatiebeheer. De wildlijst (lijst met vrij bejaagbare soorten) wordt afgeschaft."*

De Groene Kieswijzer heeft ten behoeve van de landelijke verkiezingen in 2012 bijna 39.000 stemadviezen gegeven, gebaseerd op 15 stellingen. Stelling 12 luidde: "De plezierjacht op dieren moet in Nederland worden verboden." De PvdA is het Eens met deze stelling en geeft als reactie op de stelling: *De PvdA vindt dat de plezierjacht moet worden verboden. Enkel*

wanneer dieren moeten worden afgeschoten voor het behoud van het ecologisch evenwicht is het afschieten van dieren, als laatste redmiddel, een optie. **Productie 3**

In de Stemwijzer Provinciale Statenverkiezingen 2015 luidde voor de provincie Noord-Holland de stelling:

“De provincie moet alle vormen van jacht op wilde dieren verbieden.”

De PvdA is het Eens met deze stelling en de PvdA geeft als reactie: *“De PvdA is voor een zorgvuldig natuurbeheer. Plezierjacht op wilde dieren hoort daar niet bij.”* **Productie 4**

Voor de provincie Zuid-Holland is de stelling:

“ De ‘plezierjacht’ moet mogelijk zijn in Zuid-Holland.”

De PvdA is het Oneens met deze stelling en de PvdA geeft als reactie:

“De PvdA is tegen het doden van dieren voor het plezier” **Productie 5**

Voor de provincie Limburg is de stelling:

'Limburg moet de jacht op wilde dieren verbieden',

PvdA is het EENS met deze stelling met als motivering:

'De PvdA vindt dat respect voor dieren hoort in een fatsoenlijke samenleving. De PvdA vindt daarom dat de plezierjacht op dieren verboden moet worden.' **Productie 6**

Op de website van de PvdA (**productie 7**) staat tot op de dag van vandaag:

“ Jacht: De PvdA is geen voorstander van jacht. Tenzij het de enig overgebleven oplossing is om bijvoorbeeld problemen van overlast op te lossen. Maar ook dan alleen onder strikte voorwaarden. Eerst moeten alle andere maatregelen uit de kast zijn gehaald om die overlast door dieren tegen te gaan en schade te bestrijden. Door te zorgen voor minder voedselaanbod, ruimere natuurgebieden en in te zetten op alternatieve methoden is al veel te winnen. “

Deze tekst staat ook na 1 juli 2015 nog op de website van de PvdA.

Conclusie: het standpunt van de PvdA is duidelijk: de ‘plezierjacht’ moet onvoorwaardelijk worden afgeschaft en dit standpunt wordt op diverse manieren aangeprezen.

Standpunt PvdA in 2015 bij de nieuwe Wet natuurbescherming

Bij de totstandkoming van de Wet natuurbescherming¹ is door PvdA en VVD in de Tweede Kamer uitgebreid gesproken over een nieuwe regeling voor de plezierjacht, echter met (vrijwel) altijd als uitgangspunt dat de plezierjacht gehandhaafd zou blijven. Een verbod is niet of nauwelijks ter sprake gebracht.

Door Amendement 107 samen met de VVD in te dienen, heeft de PvdA er zelfs actief voor gezorgd dat een beperking van de aantallen te bejagen dieren bij de plezierjacht buiten schot bleef omdat het niet is opgenomen in het Faunabeheerplan. **Productie 8**

Illustratief is het door de PvdA verworpen amendement van het CU-kamerlid Dik-Faber (**productie 9**) waarin staat dat: “het doden van dieren altijd een reële noodzaak moet hebben en dat vooraf duidelijk moet zijn met welk doel het doden van dieren plaatsvindt.” En: “In het faunabeheerplan wordt opgenomen dat het doden van dieren slechts geschiedt indien daar een reële noodzaak voor bestaat; het plan bevat een nadere toelichting van wat onder die noodzaak wordt verstaan.” De PvdA stemde tegen dit amendement.

Het is derhalve duidelijk dat de PvdA haar eigen aanprijzingen voor een verbod op de plezierjacht geheel heeft laten varen.

Standpunt PvdA over ‘plezierjacht’ is misleidend: er worden verwachtingen gewekt die niet waargemaakt worden

Het is vreemd dat het wel onrechtmatig is om over tandpasta en fietsen oneerlijke of misleidende handelsinformatie te verstrekken, maar dat politieke partijen het kennelijk normaal vinden om aanprijzingen die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten, zoals “wij schaffen de ‘plezierjacht’ af” in verkiezingsprogramma’s e.d. op te nemen, om ze vervolgens, zonder dat de situatie wezenlijk veranderd is, te laten vallen.

Het wekken van verwachtingen die niet nagekomen (kunnen) worden, is onrechtmatig. Wat geldt voor de overheid (zie de uitspraak van het CvB van 1 april 2015 over het PGB) geldt zeker ook voor politieke partijen. Natuurlijk kunnen politieke partijen door veranderde omstandigheden van mening veranderen, maar er zijn grenzen waarbinnen een politieke partij kan volhouden dat die veranderingen niet voorzienbaar zijn. Nu de PvdA gedurende vele jaren en tot de dag van vandaag op haar website, bij herhaling en zonder voorbehoud,

¹ Deze wet is inmiddels aangenomen in de Tweede Kamer en wacht op behandeling in de Eerste Kamer.

stelt dat de 'plezierjacht' moet worden afgeschaft, kan hier alleen van afgeweken worden door onvoorziene omstandigheden. Dat de PvdA met de VVD zou gaan reageren was voorzienbaar en dat de VVD vóór de 'plezierjacht' is bekend.

De uitingen dat de PvdA tegen de 'plezierjacht' is, zijn dan ook misleidend en onrechtmatig.

Het vertrouwen van de burger in de denkbeelden van de PvdA is geschaad

Nu de PvdA op 1 juli 2015 vóór de 'plezierjacht' c.q. tegen een verbod op de 'plezierjacht' heeft gestemd, had de PvdA in haar eerdere aanprijzingen nooit mogen stellen onvoorwaardelijk tegen die 'plezierjacht' te zijn. Dit klemt des te sterker, nu er tussen de aanprijzingen in het Partijprogramma en de Groene Kieswijzer en 1 juli 2015, de dag dat de PvdA vóór de 'plezierjacht' stemde, op dit gebied weinig tot niets is veranderd en de tekst dat de PvdA tegen de 'plezierjacht' is nog altijd op de PvdA website staat.

Één en ander is nog kwalijker omdat dit voor de tweede keer gebeurt. In 1997 heeft de PvdA, om waarschijnlijk dezelfde reden, het plezieren van de VVD, haar standpunt om tegen de plezierjacht te stemmen, laten vallen. In 1997 bij de behandeling van de Flora- en faunawet zei PvdA- woordvoerder Swildens-Rozendaal dat het onlogisch is om een wildlijst te hebben in een wet die uitgaat van het 'nee, tenzij'-principe. "Er wordt niet gejaagd, tenzij er een bijzondere reden voor is," stelde ze. Zij benadrukte het belang van uniforme bescherming waarbij inbreuken slechts zijn te rechtvaardigen uit overwegingen van schade of bescherming. In NRC van 21 oktober 1999 stelde het PvdA-Kamerlid dat zij uiteindelijk toch voor de plezierjacht op vijf soorten was gezwicht om "de VVD op andere terreinen mee te krijgen." **Productie 10**

Dat de aanprijzingen van de PvdA voor een verbod op de plezierjacht niet nakomt, blijkt uit het artikel in de Volkskrant van de hoogleraar ecologie aan de RU-Groningen, professor H. Olf. **Productie 11**

Misleiding had voorkomen moeten worden

De PvdA had in haar verkiezingsprogramma's en in aanprijzingen van haar standpunt via Kieswijzers en website, minimaal een stevig voorbehoud moeten maken bij het standpunt dat ze tegen de plezierjacht is. Het zou waarheidsgetrouw zijn geweest als de PvdA over de plezierjacht geen standpunt in had genomen of, gelet op de eerdere situatie in 1997, zelfs had gesteld: "we zijn niet tegen de plezierjacht, als daar bepaalde voorwaarden aan

verbonden zijn”. Nu de PvdA deze voorbehouden in haar aanprijzingen niet gemaakt heeft en onvoorwaardelijk geponeerd heeft tegen de plezierjacht te zijn, is sprake van misleiding.

Aanprijzing denkbeelden over ‘plezierjacht’ door de PvdA valt onder de NRC

In de uitspraak van het College van Beroep van Stichting Reclame Code van 1 april 2015 concludeert het College dat de aanprijzing van denkbeelden door de overheid valt onder het begrip reclame in de zin van artikel 1 NRC. Ook bij de uitingen door de PvdA over de ‘plezierjacht’ gaat het om aanprijzingen van denkbeelden.² Deze aanprijzingen trachten burgers te beïnvloeden en te overreden, lees in casu op de PvdA te stemmen en vallen onder het begrip reclame.

PvdA heeft gehandeld in strijd met de NRC artikelen 2, 5, 7 en 8

Gelet op het bovenstaande heeft de PvdA, door haar denkbeelden over een verbod op de plezierjacht aan te prijzen, gehandeld in strijd met de artikelen 2, 5, 7 en 8 NRC. Burgers dienen er op te kunnen vertrouwen, dat politieke partijen (binnen redelijke grenzen) hun verkiezingsbeloften, die met name ook beloften aan hun eigen kiezers betreffen, nakomen. Bovendien dienen de uitingen zo waarheidsgetrouw mogelijk te zijn en niet onjuist en/of onvolledig of onvoldoende informatief.

Conclusie

Stichting Dier&Recht is van mening dat de PvdA heeft gehandeld in strijd met de artikelen 2, 5, 7 en 8 NRC: De PvdA dient zich in het vervolg te onthouden van bovenstaande misleidende aanprijzingen.

² Vroeger zou men zeggen: “partijpropaganda”

Producties:

Productie 1: Laatste landelijke verkiezingsprogramma PvdA 2012

Productie 2: Nota Mooi Nederland 2012

Productie 3: Groene Kieswijzer 2012

productie 4: Stemwijzer Statenverkiezingen Noord-Holland 2015

productie 5: Stemwijzer Statenverkiezingen Zuid-Holland 2015

productie 6: Stemwijzer Statenverkiezingen Limburg 2015

productie 7: Website PvdA 16 juli 2015

Productie 8: Amendement 107 – aangenomen met stem PvdA

Productie 9: Amendement CU – verworpen met stem PvdA

Productie 10: NRC 21 oktober 1999

Productie 11: Artikel Volkskrant - Hoogleraar ecologie RUG, Han Olf, 26 juni 2015